

**Punct de vedere transmis de CECCAR, discutat de reprezentanții
instituțiilor prezente la întâlnirea cu ANAF, pe tema procedurii de
înregistrare în scop de TVA, ca urmare a eliminării formularului 088**

Stimate domnule Președinte ANAF

Vă mulțumim pentru întâlnirea fructuoasă și pentru disponibilitatea pentru un dialog constructiv, cu reprezentanții mediului de afaceri, în vederea identificării celor mai bune soluții pentru clarificarea procedurii de înregistrare în scopuri de TVA. Din cadrul colaborării interinstituționale ne dorim ca procedura de înregistrare în scopuri de TVA să fie una echitabilă și în sprijinul mediului de afaceri, al instituției pe care o reprezentați și care să contribuie la procesul de simplificare și debirocratizare.

Mediul de afaceri își manifestă deplina cooperare în relația cu autoritățile fiscale având în vedere abrogarea formularului 088 cu data de 01.02.2017 în condiția în care condiționarea înregistrării în scopuri de TVA este deja prevăzută la art. 316 alin. (9) din Codul fiscal, adoptat prin Legea nr. 227/2015 cu modificări ulterioare.

În acest demers, propunerea concretă a mediului de afaceri este eliminarea criteriilor ce pornesc de la prezumția de vinovăție a societății ce dorește înregistrarea în scopuri de TVA și înlocuirea acestora cu criterii clare și transparente, de cunoaștere și ulterior implementarea unui sistem de monitorizare a respectivului contribuabil, în funcție de gradul de risc.

În opinia noastră, procedurile de acordare și retragere a codului de TVA necesită clarificări și trebuie analizate atât din prisma Directivei UE privind TVA, cât și a Jurisprudenței Curții de Justiție a UE în materie, care trebuie implementate în spiritul și litera legii în reglementările naționale.

Potrivit unei jurisprudențe, reflectate și în Cauza C527-11 - Valsts ienemumu dienests împotriva Ablessio SIA, Curtea Europeană de Justiție, în al cărui Dispozitiv se precizează că articolele 213, 214 și 273 din Directiva 2006/112 trebuie interpretate în sensul că se opun refuzului din partea administrației fiscale a unui stat membru de a atribui un număr de identificare în scopuri de TVA unei societăți pentru **simplul motiv că aceasta nu dispune, în opinia respectivei administrații, de mijloacele materiale, tehnice și financiare pentru a exercita activitatea economică declarată** și că titularul părților sociale ale acestei societăți a obținut deja, în repetate rânduri, un asemenea număr pentru societăți care **niciodată nu au exercitat efectiv o activitate economică** și ale căror părți sociale au fost cesionate la scurt timp după atribuirea numărului respectiv, fără ca administrația fiscală în cauză să fi stabilit, având în vedere elemente obiective, că există indicii serioase care permit să se suspecteze că numărul de identificare în scopuri de TVA atribuit va fi utilizat în mod fraudulos. Revine instanței de trimitere sarcina de a aprecia dacă administrația fiscală menționată a **furnizat indicii serioase cu privire la existența unui risc de evaziune în cauza principală.**

În aceste condiții apreciem că analiza de risc trebuie să se concentreze exclusiv pe evaluarea riscului ca **numărul de identificare în scopuri de taxă pe valoarea adăugată atribuit va fi utilizat în mod fraudulos** și nu pe aspecte legate de capacitatea economică (**mijloacele materiale, tehnice și financiare**) de a desfășura activitatea. Simpla analiză de risc în baza căruia este evidențiat un risc estimat, considerăm că este o metodă subiectivă. În acest sens criteriile de analiză de risc trebuie să fie clare și transparente iar **riscul de evaziune fiscală să fie dovedit.**

Totodată jurisprudența învederează că înscrierea persoanei impozabile în registrul persoanelor impozabile în scopuri de TVA reprezintă o cerință de formă astfel încât o persoană impozabilă nu poate fi împiedicată să își exercite dreptul de deducere pentru motivul că nu este identificată în scopuri de TVA înainte de a utiliza bunurile dobândite în cadrul activității sale taxate (a se vedea în acest sens Hotărârea

citată anterior Nidera Handelscompagnie, punctul 51, precum și Dankowski, punctele 33, 34 și 36). În consecință, refuzul de a atribui un număr de identificare în scopuri de TVA nu poate, în principiu, să exercite nicio influență asupra dreptului persoanei impozabile de a deduce TVA-ul achitat în amonte dacă sunt îndeplinite condițiile materiale care dau naștere acestui drept.

Conform jurisprudenței Curții, noțiunii menționate trebuie să i se confere o interpretare largă. Orice persoană care are intenția, confirmată de elemente obiective, să înceapă în mod independent o activitate economică și care efectuează primele cheltuieli de investiții în acest scop trebuie considerată o persoană impozabilă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 iunie 2000, Breitsohl, C-400/98, Rec., p. I-4321, punctul 34, și Hotărârea din 1 martie 2012, Polski Trawertyn, C-280/10, punctul 30).

Astfel trebuie simplificată în totalitate procedura de înregistrare în scopuri de TVA și aceasta trebuie să se realizeze prin simpla depunere a formularului 010 – Declarație de înregistrare fiscală, formular folosit de altfel pentru declararea întregului vector fiscal. Desigur, suntem de acord cu solicitarea unor informații suplimentare prin același formular, pentru identificarea și cunoașterea contribuabilului și evaluarea modului în care acesta respectă prevederile legale de conformare, cum ar fi prezentarea altor persoane ce pot să comunice cu autoritatea fiscală dacă reprezentatul de drept nu este de găsit, sau o altă locație unde se pot afla informații despre societate dacă la sediul social nu se regăsesc persoane ale societății în cazul inspecțiilor inopinate – procedură existentă de exemplu în Germania.

Suntem de acord cu introducerea unor criterii de onorabilitate, însă combatem ferm orice criterii ce pornesc de la prezumata culpă a societății, de suspiciunea apriori de evaziune fiscală în domeniu TVA. De asemenea, nu considerăm utile criteriile de prezentare a unor planuri de afaceri, când societatea a depășit plafonul de scutire de TVA, tocmai prin realizarea unei cifre de afaceri mai mari decât acest plafon. Refuzul înregistrării în scopuri de TVA invocând alte criterii

poate conduce la obligarea antreprenorilor ca prin activitatea desfășurată să intre în contradicție cu alte prevederi ale Codului Fiscal.

Pornind de la principiile enunțate anterior, ținând cont de principiul nediscriminării, dar și de interesul public considerăm că procedura trebuie adaptată în funcție de disponibilitatea datelor necesare analizei, pe care ANAF le poate colecta din alte surse și completarea datelor disponibile prin alte declarații existente. Astfel, considerăm oportună existența unui sistem de analiză de risc care să acopere două etape.

Prima etapă. La înregistrarea fiscală și după fiecare depunere a declarației de mențiuni.

1. Verificarea cazierului fiscal al asociațiilor (impozite și taxe neplătite, firme inactive, etc.)

Se poate face de ANAF fără să mai solicite documente de la contribuabil. Analiza de risc să fie fundamentată și să țină cont de următoarele:

➤ Dacă au existat societăți în insolventă, au intrat în faliment sau s-a închis procedura de faliment dar nu au datorii față de bugetul de stat sau terți – societatea nu este considerată a avea risc;

➤ Dacă au existat societăți în insolventă, au intrat în faliment sau s-a închis procedura de faliment, care au datorii față de bugetul de stat- societatea este considerată cu risc mai ridicat. Dacă asociatul a avut mai multe societăți în această situație, riscul este considerat mult mai ridicat.

2. Verificarea administratorilor se face prin interogarea sau solicitarea de informații de la Registrul Comerțului. Analiza de risc trebuie să fie fundamentată și să țină cont de următoarele:

➤ Dacă au existat societăți în insolventă, au intrat în faliment sau s-a închis procedura de faliment dar nu au datorii față de bugetul de stat sau terți – societatea nu este considerată a avea risc;

➤ Dacă au existat societăți în insolventă, au intrat în faliment sau s-a închis procedura de faliment, care au datorii față de bugetul de stat- societatea este

considerată cu risc mai ridicat. Dacă asociatul a avut mai multe societăți în această situație, riscul este considerat mult mai ridicat.

3. Verificarea titularilor semnăturilor pe conturi bancare și/sau beneficiarul final (acolo unde se poate) – prin solicitarea acestor aspecte de la bancă de către ANAF. Verificarea să aibă în vedere și situația în care sunt și alte persoane titulare de semnătură deși nu au o legătură formală cu societatea.

4. Verificarea în cazul schimbării asociaților/administratorilor, sediu social, etc. – se poate realiza de către ANAF cu ajutorul Registrului Comerțului .

De reținut:

- Riscul aferent unui acționar/asociat/administrator nou
- Riscul aferent sediului social – perioada închirierii (cel puțin un an)/ proprietarul spațiului/ găzduire sediu la avocat – fiecare dacă are risc asociat.

5. Existența de salariați. – se poate realiza prin declarația 112 depusă la ANAF.

6. Existența semnăturii electronice la depunerea declarațiilor. - se poate verifica în sistem.

7. În cazul nerezidenților, să se realizeze o verificare mai amănunțită și **obligatoriu un interviu** în cazul în care nu există istoric care să ofere informații despre comportamentul fiscal al acestuia.

8. Actualizare formular 010 –

8.1. prin care să se solicite informații cu privire la persoana care organizează și conduce contabilitatea, iar dacă aceasta nu există să se retragă codul de TVA.

Documente atașate la depunerea formularului:

- Carte Identitate, diplomă de studii superioare economice și contract individual de muncă pentru contabilul șef sau directorul economic, din care să rezulte respectarea prevederilor Codului muncii și a Directivei 2003/88/CE a Parlamentului European și a Consiliului.

- Contract de prestări servicii contabile în cazul în care organizarea și conducerea contabilității se realizează externalizat, conform legii de către membrii CECCAR. – viza anuală de exercitare a profesiei de către expertul contabil sau contabilul autorizat.

Conform Legii nr. 82/1991, art. 1 alin. (1) *Societățile comerciale, societățile/companiile naționale, regiile autonome, institutele naționale de cercetare-dezvoltare, societățile cooperatiste și celelalte persoane juridice au obligația să organizeze și să conducă contabilitatea financiară, potrivit prezentei legi.*

Alin. (2) Instituțiile publice, asociațiile și celelalte persoane juridice cu și fără scop patrimonial au obligația să organizeze și să conducă contabilitatea financiară.

În fapt, nerespectarea art. 1 din Legea contabilității reprezintă un factor de risc major care potențează evaziunea fiscală.

În plus, este utilă dezvoltarea unui sistem de monitorizare privind concordanța persoanelor declarate în 010 și persoanele care au întocmit și semnat situațiile financiare/raportările contabile.

8.2. - prin care să se solicite informații privind UBO (acolo unde este posibil)

A doua etapă. Monitorizarea activității după obținerea codului de TVA

Prin aceasta, în plus față de evoluția și modificările criteriilor inițiale, se mai analizează și următoarele aspecte ce pot avea un impact asupra riscului:

1. Nedeclararea corectă a sumelor de TVA prin corelarea cu D394 – solicitare de reconciliere cu terții a contribuabilului utilizând informațiile din SPV. Dacă în termenul stabilit nu se reconciliază sumele, se va efectua inspecție fiscală care poate anula codul de TVA al contribuabilului care nu justifică sumele.

2. Nedepunerea declarațiilor și a situațiilor financiare anuale în termen reprezintă un risc ridicat.

3. Interpretarea “nu a evidențiat în deconturile depuse nicio operațiune” în sensul în care aceasta reprezintă un act care duce la suspiciunea de evaziune fiscală prin verificarea în sistemul informatic ANAF a neconcordanțelor din declarațiile 394 sau 390, după solicitarea reconcilierii cu terții – acces la SPV dacă în termenul stabilit nu se reconciliază.

4. În cazul declarării ca inactivă, se efectuează analiza care să presupună exclusiv modul în care a fost remediată situația care a dus la anularea codului de TVA sau la starea de inactivitate a contribuabilului.

În concluzie, reprezentanții mediului de afaceri consideră că simpla eliminare a formularului 088 nu elimină problemele generate de înregistrarea ca plătitor de TVA/anularea codului/reobținerea acestuia și susțin propunerile de mai sus privind criteriile analizei de risc.